

Kirkeministeriet

Folketingets Lovsekretariat (lov@ft.dk)
elbrje@ft.dk

Kirkeminister Mette Bocks svar på MF Bruno Jerups spørgsmål af 28. marts 2017 (Spørgsmål S 983).

Spørgsmål S 983:

"Mener ministeren, at det er en forudsætning for at være et trossamfund, at man tror på en transcendent gud?"

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr.: 40054/17

Dette dokumentnr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 3. april 2017

Svar:

Det er en forudsætning for at blive godkendt som trossamfund i Danmark, at der er tale om en sammenslutning eller forsamling, hvis primære formål er gudsdyrkelse efter en nærmere udformet lære eller ritus. Den gældende praksis for behandling af ansøgninger om godkendelse som trossamfund er beskrevet i de 'Vejledende retningslinjer til godkendelse som trossamfund eller menighed', der er udarbejdet af Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund. Det Rådgivende Udvalg fungerer som kirkeministerens rådgiver i godkendelsessager.

I de vejledende retningslinjer for Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund er det beskrevet, at:

"Begrebet 'gudsdyrkelse' er et teistisk begreb, som er for snævert i et moderne, religiøst pluralistisk samfund. Derfor er det nødvendigt at anvende et mere abstrakt 'gudsbegreb' som dækkende 'opfattelsen at mennesker er afhængige af en (eller flere) transcendent(e) magt(er)'."

For at kunne blive godkendt som trossamfund er det derfor en forudsætning, at man tror på en transcendent gud. Det følger heraf, at rene livsynssamfund eller filosofiske foreninger ikke kan godkendes som trossamfund og dermed få adgang til at foretage vielser med borgerlig gyldighed.

Denne praksis bygger på kirkeministerens svar på spørgsmål 12 i forbindelse med Folketingets behandling af ægteskabsloven af 1. januar 1970. I dette svar blev begrebet 'trossamfund' således præciseret, og derudover blev der formuleret en række krav, som et trossamfund skal opfylde. Af svaret fremgår det bl.a., at:

"... at det vil være en forudsætning for at meddele... bemyndigelser, at der er tale om et egentligt trossamfund i dette ords sædvanlige betydning – altså ikke blot en religiøs 'bevægelse' eller en religiøs eller filosofisk forening, men en sammenslutning eller forsamling (et religionssamfund), hvis primære formål er gudsdyrkelse (kult) efter en nærmere udformet lære og ritus..." (Folketingstidende 1968-69, tillæg B, sp. 1929-30)

I den netop offentliggjorte betænkning 1564 'En samlet lovregulering om andre trossamfund end folkekirken' foreslår Trossamfundsudvalget, at der i lovforslaget indføres en definition af begrebet 'trossamfund'. Definitionen ligger i forlængelse af den forfatningsretlige fortolkning af begrebet og Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfunds praksis og lyder således:

"Ved trossamfund forstås et fællesskab, hvis medlemmer samles om en tro på magter, som står over mennesker og naturlove, efter udformede læresætninger og ritualer."

I betænkningen uddybes det, at andet led af definitionen – 'hvis medlemmer samles om en tro på magter, som står over mennesker og naturlove' – bestemmer, at fællesskabet skal mødes omkring en religiøs tro. Formuleringen omfatter - i overensstemmelse med grundlovens § 67 - både monoteistiske og polyteistiske religioner, dvs. religioner, der bygger deres lære på én eller flere guder eller guddommelige instanser.

Formuleringen omfatter imidlertid også religioner, der ikke samler sig om egentligt guddommelige instanser, men bygger på en tro på en mere ubestemt kraft eller magt af ikke-fysisk, transcendent art, f.eks. visse grene af buddhismen. Rene livssynssamfund eller filosofiske foreninger falder dermed uden for formuleringen. Det samme gælder f.eks. rent kulturelt-etniske foreninger.

Mette Bock

Louise Wendel Niss
/ Louise Wendel Niss